

Praha: 24. 6. 2025
Číslo jednací: 079486/2025/KUSK
Spisová značka: SZ_ 079486/2025/KUSK
Vyřizuje: Mgr. Bc. Karolína Drbohlavová
1.663
Značka: InfZ OÚ 329/25

ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Středočeského kraje, Odbor legislativně právní, rozhodl na základě odvolání [REDAKCE] (dále též „žadatel“), proti rozhodnutí Obecního úřadu Popovičky se sídlem v Chomutovicích, K Rybníku 12, 251 01 Chomutovice (dále jen „povinný subjekt“), č.j. neoznačeno ze dne 5. 5. 2025, kterým bylo rozhodnuto o odmítnutí žádosti o poskytnutí informací na základě žádosti podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“), ze dne 26. 4. 2025 takto:

Podle ustanovení § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), se odvolání zamítá a rozhodnutí povinného subjektu – Obecního úřadu Popovičky se sídlem v Chomutovicích, K Rybníku 12, 251 01 Chomutovice, ze dne 5. 5. 2025, se potvrzuje.

Odůvodnění

Žadostí doručenou povinnému subjektu dne 28. 4. 2025 žadatel požádal povinný subjekt o poskytnutí následujících informací:

„Dovoluji si Vás tímto požádat o zaslání všech dokumentů obsahujících týkajících se „Zadání rekonstrukce opěrné zdi kostala v obci Popovičky“ v plném rozsahu včetně stanovených technických standardů, obchodních podmínek a technických zásad, které byly dle Vašich informací zpracovány silami OÚ Popovičky. Zejména: 1. zprávu o návrhu využití pojmu „rozhrada“ včetně protokolu o geodetickém zaměření 2. výkaz výměr a rozpočet na danou rekonstrukci zdi 3. seznam firem, které jste poptali na zajištění opravy zdi 4. nabídku na zajištění opravy zdi = údajně jedinou 5. protokol o vyhodnocení soutěže 6. projektovou dokumentaci včetně technické zprávy 7. smlouvu o dílo se všemi přílohami, které návrh

smlouvy o dílo obsahuje 8. písemné dokumenty a dohody učiněné s vlastníkem objektu kostela Pozn.: veškeré dokumenty v kopii - s podpisy a daty vyhotovení“.

(dále jen „žádost“)

Povinný subjekt předmětnou žádost rozhodnutím ze dne 5. 5. 2025 (doručení vykázáno), podle § 15 odst. 1 ve spojení s § 11a odst. 1 písm. b) InfZ odmítl.

V rozsáhlém odůvodnění povinný subjekt uvádí:

„Povinný subjekt posoudil předmětnou žádost žadatele o informace a rozhodl o jejím odmítnutí, neboť výše specifikovanou žádostí (v kontextu dalších žádostí o informace podaných v relevantní časové souvislosti, resp. „blízkosti“) žadatel nerealizuje své (ústavní) právo na informace o činnosti povinného subjektu, tj. jeho cílem ve skutečnosti není získání těchto informací, nýbrž neúměrné zatěžování a paralyzování činnosti povinného subjektu, jakož i zdůraznění dlouhodobého nesouhlasu s postupem obce a osobního odporu vůči jejímu vedení – žadatel tedy zneužívá svého práva a toto zneužití je důvodem odmítnutí předmětné žádosti.

Opodstatněnost zneužití práva (je-li prokázáno), jakožto důvodu pro odmítnutí žádosti o informace, je výkladovou i aplikační praxí (včetně soudní) obecně dlouhodobě potvrzena, a to i z doby, kdy InfZ výslovně takový důvod odmítnutí žádosti nestanovil; smyslem InfZ totiž nepochybně není poskytnout žadatelům nástroj k dokola se opakující „drezuře“ povinných subjektů ze strany žadatelů o informace.

Odkázat lze v této souvislosti např. na usnesení tzv. rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2010, čj. 1 As 70/2008-74, v němž se uvádí, že „zákaz zneužití práva je pravidlo českého vnitrostátního práva, včetně práva veřejného, které vyplývá z povahy České republiky jako materiálního právního státu založeného na určitých vřdčích hodnotách, k nimž vedle úcty ke svobodě jednotlivce a ochraně lidské důstojnosti patří mimo jiné i úcta k harmonickému sociálnímu řádu tvořenému právem a odepření ochrany jednání, které práva vědomě a záměrně využívá v rozporu s jeho smyslem a účelem. Nejvyšší správní soud podotýká, že zákaz zneužití práva je v jistém smyslu ultima ratio, a proto musí být uplatňován nanejvýš restriktivně a za pečlivého poměření s jinými obdobně důležitými principy vlastního právnímu řádu, zejména principem právní jistoty, s nímž se - zcela logicky - nejvíce střetává.).“

V návaznosti na citovaná obecná východiska pak judikatura správních soudů v minulosti připustila zneužití práva na informace jako tzv. faktický důvod pro odmítnutí žádosti o informace (implicitně to plyne např. z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. března 2012, č. j. 9 Ans 7/2012-56). Judikatura správních soudů tedy dlouhodobě připouští možnost

Odbor legislativně právní

Zborovská 11 150 21 Praha 5 tel.: 257280663 drbohlovova@kr-s.cz www.kr-stredocesky.cz ID DS keebuyf

odmítnutí žádosti i bez výslovného odkazu na konkrétní ustanovení InfZ v případě, kdy žadatel své právo na informace zneužívá – a tím ho zbavuje právní ochrany. V takovém případě je třeba žádost odmítnout na základě obecného procesního ustanovení InfZ, jímž je jeho § 15 odst. 1.

Judikatura správních soudů se otázkou zneužití práva (se souvisejícím dopadem spočívajícím ve ztrátě určitého práva zneužívající osoby) zabývala též v souvislosti s posuzováním důvodů pro osvobození od soudních poplatků; tyto závěry soudů lze přitom dle názoru (nejen) povinného subjektu vztáhnout i na vyřizování žádostí o informace dle InfZ. (Srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. října 2011, č. j. 7 As 101/2011-66, rozsudek téhož soudu ze dne 24. března 2010, č. j. 8 As 22/2010-91, rozsudek ze dne 12. dubna 2012, č. j. 9 As 111/2011-3, případně rozsudek ze dne 26. dubna 2013, č. j. 8 Aps 6/2012-17).

S účinností od 1. 1. 2023 upravuje InfZ výslovně důvod pro odmítnutí žádosti o informace, která je projevem zneužití práva žadatelem, a to v ustanovení § 11a InfZ. Podle odst. 1 tohoto ustanovení platí, že „(1) Povinný subjekt může odmítnout žádost nebo její část do sedmi dnů ode dne jejího přijetí, pokud lze ve vztahu k ní dovodit, že cílem žadatele je způsobit a) nátlak na fyzickou osobu, již se týkají požadované informace, pokud nejde o informace podle § 8a odst. 2, nebo b) nepřiměřenou zátěž povinného subjektu; za způsobení nepřiměřené zátěže se považuje také podávání žádostí o informace u většího počtu povinných subjektů bez zjevné obsahové souvislosti požadovaných informací, a to zpravidla v reakci na předcházející postup povinného subjektu vůči žadateli nebo na vztah s fyzickou osobou uvedenou v písmenu a).“

V důvodové zprávě k novele InfZ č. 241/2022 Sb., která citované ustanovení v právním řádu zakotvila, se mj. uvádí: „Návrh vychází z přístupu správní judikatury. Ta dovozuje, že k označení žadatele jako osoby zneužívající právo nepostačí, když tentýž žadatel podává velké množství žádostí o informace, nebo se opakovaně domáhá poskytnutí velkého množství informací, neboť množství požadovaných informací zákon nelimituje, naopak by se dalo říct, že s ním i počítá, když umožňuje prodloužit lhůtu pro vyřízení žádosti či uplatnění úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací. Příkladem může být situace, kdy byl informační zákon použit jako určitá odvěta ze strany žadatele, který byl s povinným subjektem např. v pracovněprávním sporu. Soudy ovšem upozornily, že je vždy třeba posuzovat každou situaci výlučně individuálně (a proto ani nelze v zákoně podrobnější znaky zneužívání práva na informace definovat). Jako zneužití práva na informace by bylo tedy možno pohlížet na situaci, kdy žadatel sleduje např. zahlcením povinného subjektu žádostmi zcela odlišný cíl, který vlastně s obsahem poskytnutých informací nijak nesouvisí (...).“

V rámci obecných východisek lze tedy v této části uzavřít, že informace požadované v režimu InfZ nemusí povinný subjekt žadateli poskytnout tehdy, je-li samotné podání žádosti dle jejího obsahu a souvisejících okolností projevem zneužití práva. Je přitom zřejmé, že tato okolnost

musí být objektivně dána a nikoliv pouze tvrzena (byť i v dobré víře) povinným subjektem, neboť v takovém případě by se tento důvod odmítnutí žádosti mohl snadno stát projevem zneužití naopak ze strany povinného subjektu a mohl by jím být nadužíván. Není např. většinou možné dovozovat zneužití práva na informace žadateli toliko z velkého počtu jejich žádostí (přestože dle názoru povinného subjektu i cílené „bombardování“ povinných subjektů enormním počtem žádostí může být zneužitím práva nebo jej alespoň nepřímo indikovat); obvykle je třeba, aby byl – má-li být žádost odmítnuta z důvodu zneužití práva na informace – prokázán nepoctivý, tzv. abusivní (zneužívající) motiv či úmysl žadatele. Je pochopitelné, že subjektivní motivaci či vnitřní stav mysli žadatele lze prokázat poměrně obtížně, na základě indicií daných celkovým (případně dlouhodobým) postojem a počínáním žadatele, kontextem jeho žádostí apod. však takové prokázání možné je (jinak by ostatně nebyla možnost odmítnutí žádosti pro zneužití práva – judikaturou, jak uvedeno, v minulosti připuštěná a aktuálně i platně upravená v InfZ – vůbec dána). Jinými slovy, vůči žadatele směřující ke zneužití jeho práva je třeba nepochybně prokázat na základě objektivních skutečností.

Je tedy úkolem povinného subjektu, hodlá-li odmítnout žádost o informace z důvodu šikany ze strany žadatele o informace, aby svůj závěr dostatečně přesvědčivě odůvodnil. V předmětném případě pak závěr o zneužití práva žadatelem u dovozuje povinný subjekt z prokazatelné (a níže v podrobnostech objasněné) skutečnosti, že žadatel projevuje vůči povinnému subjektu a jeho představitelům dlouhodobou a nijak neskryvanou averzi, projevující se mj. právě podáváním žádostí o informace a jiných podání nebo stížností, jejichž obsah a související okolnosti potvrzují skutečnost, že účelem postupu žadatele není získat požadované informace, ale paralyzovat činnost povinného subjektu.

Z hlediska konkrétních skutečností, indikujících zneužití práva žadatelem, lze pak uvést následující.

Jak bylo povinným subjektem naznačeno výše, jedním ze znaků (indicií) zneužití práva na informace může být v konkrétním kontextu velké množství požadovaných informací, jakož i velké množství podáváných žádostí o informace; srov. v této souvislosti rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn. 14 A 95/2019: „III. Mezi znaky, které mohou ve svém souhrnu indikovat zneužití práva na informace, lze zařadit především mnohost podaných žádostí o informace. Ta však sama o sobě však pro závěr o zneužití práva na informace nepostačuje, je třeba, aby přistoupily další faktory, které budou indikovat zneužití práva na informace. Dalším znakem může být například to, že cílem žadatele není veřejná kontrola činnosti povinného subjektu, ale získání informací pro osobní užití žadatelem např. v soudním sporu s povinným subjektem (nicméně ani vedení soudního sporu s povinným subjektem samo o sobě pro závěr o zneužití práva na informace nepostačuje), resp. absence jakékoli veřejné reflexe získaných informací ke kontrole činnosti povinného subjektu, jakož i to, že informace, které spolu jednoznačně souvisejí, nejsou bez rozumného důvodu požadovány v jedné žádosti, ale ve více samostatných

žádostech, což ve svém souhrnu může vést k administrativnímu zatížení povinného subjektu. Mezi znaky zneužití práva na informace však nelze zařadit to, že povinný subjekt nedisponuje dostatečným aparátem pro vyřizování informačních žádostí, ani to, že žadatel důsledně využívá procesní prostředky ochrany proti povinnému subjektu (odvolání, stížnost).“

Povinný subjekt uvádí, že žadatel podává vůči povinnému subjektu velké množství žádostí dle InfZ, z nichž obvykle každá sama o sobě představuje požadavek na sdělení velkého množství informací, resp. zodpovězení mnoha dílčích otázek, často bez relevantní věcné souvislosti. Jen za období od konce října 2024 do data tohoto rozhodnutí bylo žadatelem podáno již 22 žádostí o informace (všechny žádosti je povinný subjekt připraven doložit v rámci spisového materiálu nadřazenému správnímu orgánu). Dotazy jsou kladeny z různých spolu nesouvisejících oblastí, žadateli obvykle poslouží jako „odrazový můstek“ k žádostem projednávání agenda obce dle zápisů ze zasedání zastupitelstva obce, popř. žadatel napadá realizované projekty v obci (výměna veřejného osvětlení, nově instalované radary apod.).

Jak plyne z judikatury, velké množství žádostí o informace samo o sobě ještě nepostačuje k závěru o „informační šikaně“ ze strany žadatele, musí k němu ještě přistoupit „zlý úmysl“ směřující k popření smyslu práva na informace (kdy je toto právo realizováno za jiným účelem než je získání informace). Tento úmysl je pak nutné nejen tvrdit, ale též adekvátně doložit (prokázat, odůvodnit). V této souvislosti především povinný subjekt uvádí, že sám žadatel se tímto úmyslem (jakkoli jeho motivací zřejmě nebylo „přiznat se“ ke zneužití práva) nijak netají, resp. potvrzuje, že jeho cílem je něco jiného než získat požadované informace pro ně samé. Povinný subjekt konkrétně odkazuje na záznam vystoupení žadatele na zasedání zastupitelstva obce konaného dne 4.2.2025; ve svém vystoupení žadatel prezentuje svůj nesouhlas (mj.) s „odbornou úrovní“ a způsobem vedení obce, s tím, že jeho boj s představiteli obce je (a bude) veden právě prostřednictvím podávání velkého množství žádostí o informace, v čemž bude žadatel pokračovat a k čemuž má „neomezené možnosti“. Povinný subjekt je přesvědčen, že InfZ, resp. žádosti o informace nemají sloužit k „drezuře“ povinného subjektu v rámci představy žadatele o správném a odborném vedení obce; pokud žadatel přesto využívá InfZ jako nástroj svého boje s tímto vedením, pak zneužívá svého práva na informace.

Na skutečnou motivaci žadatele ukazuje dále fakt, že žadatel se dlouhodobě snaží na jednání zastupitelstva i mimo něj prostřednictvím nepravdivých e-mailů rozesílaných občanům obce dehonestovat práci zastupitelů a zastupitele samotné (tvrzeními, že zastupitelé jsou v konfliktu zájmů, jsou nekompetentní a utrácení peníze na nesmyslné projekty z rozpočtu, starosta podepisuje smlouvy mimo svou pravomoc, obec realizuje projekty bez stavebního povolení atd.).

Pokud bychom připustili tento „mechanismus“, dostane se povinný subjekt do „začarovaného kruhu“, ve kterém pro vyřizování enormního množství požadavků žadatele kritizujícího vedení

obce bude povinný subjekt v podstatě paralyzován pro jakoukoli další činnost, a to následně dobře poslouží žadateli k další nekonstruktivní kritice obce. Právě tomu má však zabránit povinným subjektem aplikovaný důvod pro odmítnutí žádosti dle § 11a odst. 1 písm. b) InfZ.

Současně, bude-li připuštěn takový postup žadatele, vznikne velký potenciál pro to, aby se mu jeho záměr (paralyzovat obec) zdařil. Jak bylo uvedeno výše i v předchozím rozhodnutí povinného subjektu, administrativní aparát povinného subjektu je tvořen jedním zaměstnancem na zkrácený úvazek, všichni zastupitelé (včetně starosty a místostarosty) vykonávají svůj mandát jako neuvolnění. V důsledku vyřizování žádostí žadatele musela již obec omezit nebo přímo zastavit konkrétní zahájené projekty – konkrétně došlo ke zpoždění zadávacího řízení na hasičský vozík (kdy včasné zahájení projektu je mj. podmínkou pro možné získání dotace), podobně v případě zadávacího řízení na opravu ČOV s negativním dopadem na provoz ČOV, resp. v případě opravy stezek po zářijových povodních (nebylo možno zpracovat podklady pro opravu ještě před zimou a stezky se začínají opravovat až nyní po zimě). Žadatel svými žádostmi a podněty paralyzuje rovněž běžný chod obce, kdy v jednom případě nebyly včas připraveny podklady pro jednání zastupitelstva a musela být sloučena 2 plánovaná zasedání zastupitelstva (listopadové a prosincové 2024), což bylo samo o sobě značně zatěžující již vzhledem k tomu, že jedním z bodů programu bylo náročné schvalování rozpočtu na rok 2025.

Ze všech žadatelových žádostí je přitom patrné, že podává opakující se žádosti, popř. žádosti mnohdy nedávající smysl, obsahující zjevně nadbytečné či obstrukční otázky, případně účelové dotazy sahající mnoho let zpět. I již dříve zmíněné načasování žádostí (např. před školními prázdninami) nepřímo dokládá skutečný úmysl žadatele, tj. především nepřiměřeně zatížit povinný subjekt.

Další indicii, že žadatel ve skutečnosti vede prostřednictvím žádostí o informace boj s vedením obce, je okolnost zjevného propojení žadatele s bývalým starostou (žadatel byl na jeho kandidátní listině ve volbách v r. 2022), kdy žadatelovy dotazy jsou mnohdy velice detailní, resp. zabývající se problematikou, kterou běžný občan nemůže znát a k níž ani zastupitelé nemají informace, které tazatel požaduje.

Všechny výše uvedené skutečnosti, ve spojení s útočnou rétorikou (viz i zmíněný záznam z vystoupení žadatele vůči zastupitelům) dávají ve svém souhrnu dle přesvědčení povinného subjektu ucelený řetězec indicií, že žadatel zneužívá své právo na informace k tomu, aby způsobil povinnému subjektu nepřiměřenou zátěž. Povinný subjekt má proto jednoznačně za to, že skutečný smysl a motiv žádostí žadatele o poskytnutí informací odporuje hlavnímu smyslu InfZ, tj. realizaci práva na informace v souladu s článkem 17 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

Odbor legislativně právní

Zborovská 11 150 21 Praha 5 tel.: 257280663 drbohlovava@kr-s.cz www.kr-stredocesky.cz ID DS keebbyf

Povinný subjekt proto dospěl k závěru, že se na straně žadatele jedná již v tomto případě o zneužití práva na informace ve smyslu shora uvedené právní úpravy i judikatury a z výše uvedených konkrétních důvodů proto předmětnou žádost tímto rozhodnutím s odkazem na § 15 odst. 1 a § 11a odst. 1 písm. b) InfZ odmítl.

Proti rozhodnutí ze dne 5.5.2025 podal žadatel odvolání. V odvolání žadatel mj. uvádí, že „Podle ust. § 11a odst. 2 InfZ se pak podává, že „rozsah požadovaných informací nebo počet podaných žádostí není bez dalšího důvodem pro odmítnutí žádosti podle odstavce 1.“

Odůvodnění rozhodnutí neobsahuje vyjma obecných tvrzení o údajném častém podávání žádostí povinnému subjektu ze strany žadatele žádné konkrétní podklady, ze kterých povinný subjekt při posouzení žádosti vycházel, ani relevantní úvahy povinného subjektu, kterými se při jejich hodnocení řídil. Povinný subjekt nijak nedoložil, v čem má spočívat povinným subjektem tvrzené zneužití práva a nepředložil žádné relevantní tvrzení, které by na zneužití práva jakkoli ukazovalo.

Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu i ze samotného znění ust. § 11a odst. 2 InfZ vyplývá, že opakované podávání žádostí stejným žadatelem obsahujících velké množství požadovaných informací nemůže být bez dalšího posouzeno jako zneužití práva. O zneužití práva na informace půjde jen tehdy, pokud k „množstevnímu“ aspektu žádostí přistoupí i další faktor, jenž bude zcela nepochybně indikovat zneužívání tohoto práva.

V rámci odborné literatury jsou uvedeny příklady, které mohou zneužití práva indikovat - „Může se jednat např. o podávání velkého množství žádostí o poskytnutí různorodých informací, které spolu obsahově nesouvisejí, o snahu „paralyzovat“ množstvím podávaných žádostí vyřizování běžné agendy povinnými subjekty (např. v malých obcích, které nemají uvolněné obecní funkcionáře, může „aktivita“ takového žadatele prakticky zastavit vyřizování jiných běžných agend), neúčelné podávání stížností podle § 16a v situacích, v nichž již žadatel informace získal, byť po lhůtě, opakované nezaplacení zjevně oprávněné úhrady nákladů (např. úhrady za poskytnutí listinných kopií, u nichž není spor o množství ani výši úhrady), bezsmyslné trvání na zaslání informací elektronicky, když byly poskytnuty v listinné formě (nejde-li o případy, kdy je zjevné, že žadatel chce s informacemi dále elektronicky „pracovat“), bezdůvodné trvání na přímém poskytnutí zveřejněných informací [srov. rozsudek NSS č. j. I As 162/2014-63 (3276/2015 Sb. NSS), bod 54 odůvodnění] či tematicky zcela zjevně nesmyslné otázky (z judikatury typu kdo dne XY zametal nádvoří státního zámku MN apod.)“ (Viz Furek, A., Rothanzl, L., Jirovec, T. Zákon o svobodném přístupu k informacím. Komentář. C. H. Beck, Praha, 2016, s. 751–835).

V tomto směru lze zmínit například rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 4. 5. 2020, sp. zn. 14 A 95/2019–64, kde žadatel požadoval informace, na které by měl v obecném smyslu právo. Jednalo se o množství blížící se několika stům rozsáhlých žádostí, což ale samo o sobě nezakládá zneužití práva. Soud tak zkoumal, zda k množstevnímu aspektu v tomto konkrétním případě přistoupil i další faktor, který indikuje zneužití práva. Dospěl k závěru, že žadatel právo zneužíval, neboť z jeho postupu nebylo možno seznat, že by jeho úmyslem byla kontrola veřejné správy, tj. naplnění účelu práva na přístup k informacím. Žadatel vedl s povinným subjektem soukromoprávní spory v oblasti, ve které se domáhal obrovského množství informací. V souhrnu soud konstatoval, že tyto okolnosti vedou k závěru, že žádosti o informace ze strany žadatele nepředstavují legitimní výkon práva na informace, ale jeho zneužití.

O takovou situaci v tomto případě nejde. V rámci Žádosti je přímo deklarováno, že účelem Žádosti je předložení konkrétního jmenovitého dokumentu = seznamu Smluvních dokumentů, které týkají oblasti hospodaření obce v souvislosti se spoluprací se strategickým partnerem obce Popovičky. Jedná se tedy přímo o kontrolu veřejné správy. V žádném případě nelze zneužití práva spatřovat v pouhém opakovaném podávání žádostí o informace ze strany žadatele a v nedostatečném personálním obsazení povinného subjektu.

Pokud se povinný subjekt odvolává na rozsáhlost žádostí o informace a nedostatečné personální kapacity, existují v rámci InfZ jiné instituty, které tyto situace řeší a zároveň nepřiměřeně nezasahují do práva na informace, jako prodloužení lhůty pro vyřízení žádosti o informace nebo možnost povinného subjektu požadovat úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledávání. Avšak i tato okolnost je přímo podmíněna skutečné složitosti zpracování, o což se v tomto případě nejedná. Požadovaný dokument by měl být běžnou součástí agendy odpovědných osob povinného subjektu.“

Odvolání žadatele spolu se spisovým materiálem obdržel nadřízený orgán dne 2.6.2025. Nadřízený orgán prostudoval předložený spisový materiál a shledal odvolání žadatele jako nedůvodné.

Nadřízený orgán konstatuje, že bez výhrad souhlasí s právní argumentací povinného subjektu, která se týká zneužití práva na svobodným přístup k informacím ze strany žadatele.

Nadřízený orgán v této souvislosti bere na vědomí argumentaci povinného subjektu, podle níž má být cílem žadatele nikoli získání požadovaných informací jako takových, nýbrž dosažení jiného účelu, konkrétně vyvíjení tlaku na obecní samosprávu. Povinný subjekt v této souvislosti odkazuje na veřejné vystoupení žadatele na zasedání zastupitelstva obce konaném dne 4. 2. 2025, v němž žadatel mj. vyjádřil svůj nesouhlas s úrovní a způsobem vedení obce a

uvedl, že bude proti představitelům obce postupovat prostřednictvím opakovaného podávání žádostí o informace, přičemž uvedl, že k tomu má „neomezené možnosti“.

Nadřízený orgán konstatuje, že samotná motivace žadatele k podání žádosti není podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „InfZ“), rozhodující. InfZ neobsahuje ustanovení, které by umožňovalo žádost o informace odmítnout pouze na základě předpokládaného účelu, s nímž je žádost podávána, ledaže by se prokazatelně jednalo o zjevné zneužití práva, např. ve smyslu šikanózního chování či jiného jednání v rozporu s principy dobré víry a legitimního výkonu práva.

V daném případě je třeba posoudit, zda konkrétní žádost svým rozsahem, četností nebo obsahem skutečně naplňuje znaky zneužití práva. Pouhé vyjádření kritického postoje žadatele vůči vedení obce či jeho proklamovaný záměr aktivně využívat institut žádostí o informace k veřejné kontrole, byť v konfrontačním duchu, samo o sobě nepostačuje k závěru o zneužití zákonného práva.

Nadřízený orgán tedy zdůrazňuje, že každá žádost musí být posuzována individuálně a v kontextu konkrétních okolností, a to včetně její případné šikanóznosti či účelovosti, pokud by tyto měly za následek nepřiměřenou zátěž pro povinný subjekt či jiný negativní dopad na řádné plnění jeho úkolů.

Nadřízený orgán se ztotožňuje s názorem povinného subjektu, že v daném případě byly splněny podmínky pro aplikaci ustanovení § 11a odst. 1 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „InfZ“), tedy že žádost žadatele představuje zjevné zneužití práva na informace.

Ze spisu a dalších doložených okolností případu vyplývá, že žadatel opakovaně a dlouhodobě využívá institut práva na informace nikoli primárně za účelem získání konkrétních údajů, ale jako prostředek k vyvíjení nátlaku na povinný subjekt a jeho představitele. Jak správně uvádí povinný subjekt, žadatel v minulosti opakovaně vystupoval kriticky vůči vedení obce nejen na veřejných zasedáních, ale i formou šíření neověřených či nepravdivých tvrzení mezi veřejností, přičemž součástí jeho kampaně je také systematické zahlcování obce značným množstvím žádostí o informace. Tyto žádosti často směřují k témuž okruhu údajů nebo mají formu návodně formulovaných dotazů, jejichž účelem není získat informace, ale vyvolat administrativní zátěž a vytvářet podklady pro další kritiku činnosti obce.

Nadřízený orgán se dále ztotožňuje s obavou povinného subjektu, že pokračování tohoto trendu by vedlo k nepřiměřené paralýze výkonu běžné agendy obce. Povinný subjekt by byl nucen značnou část svých kapacit věnovat vyřizování opakujících se nebo souvisejících

žádostí, čímž by byla ohrožena efektivita veřejné správy a rovný přístup ostatních občanů k veřejným službám.

Z těchto důvodů nadřízený orgán konstatuje, že aplikace § 11a odst. 1 písm. b) InfZ v tomto konkrétním případě byla namístě. Žadatel překročil rámec legitimního uplatňování práva na informace a využil tento institut způsobem, který je v rozporu s jeho účelem a vede k neúměrnému zatěžování povinného subjektu.

Nadřízený orgán se dále ztotožňuje s argumentací povinného subjektu, že pokračování v dosavadní praxi žadatele, spočívající ve vytrvalém a systematickém zahlcování obce žádostmi o informace, představuje nejen zjevné zneužití práva ve smyslu § 11a odst. 1 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „InfZ“), ale též reálné a konkrétní ohrožení běžného fungování obce.

Z dostupných podkladů vyplývá, že administrativní zajištění povinného subjektu je zcela minimální – tvoří jej jediný zaměstnanec na zkrácený úvazek, přičemž veškeré samosprávné funkce včetně starosty a místostarosty jsou vykonávány neuvolněnými zastupiteli. V takto personálně omezených podmínkách mají opakované, rozsáhlé a obsahově náročné žádosti žadatele zásadní dopad na výkon veřejné správy.

Jak správně uvádí povinný subjekt, v důsledku této zátěže musely být odloženy nebo zcela pozastaveny některé projekty obce – konkrétně došlo ke zpoždění zahájení zadávacího řízení na pořízení hasičského vozíku (což mělo dopad na možnost čerpání dotace), dále byl zpožděn proces zadání oprav čistírny odpadních vod s negativními dopady na její provoz a obdobné zdržení nastalo i u oprav stezek po zářijových povodních, které nemohly být provedeny včas před zimním obdobím.

Závažný dopad lze rovněž spatřovat v omezení běžného chodu samosprávy, kdy v důsledku přetížení muselo dojít ke sloučení dvou plánovaných zasedání zastupitelstva (listopadového a prosincového 2024) do jednoho, a to navzdory tomu, že součástí programu bylo náročné schvalování rozpočtu na rok 2025.

Nadřízený orgán proto konstatuje, že existuje nejen dostatečně prokázaný úmysl žadatele využívat žádosti o informace nikoli jako prostředek k získání konkrétních údajů, ale jako nástroj k paralyzování činnosti obce, nýbrž že tento záměr již v praxi vyústil v konkrétní, měřitelnou újmu na chodu a rozvoji obce.

Za této situace je odmítnutí žádosti podle § 11a odst. 1 písm. b) InfZ v plném souladu se zákonem, neboť jde o obranu veřejné správy proti zneužití práva, které ve svém důsledku ohrožuje výkon veřejné moci i veřejný zájem.

Nadřízený orgán se ztotožňuje s hodnocením povinného subjektu, že z kontextu i výslovných vyjádření žadatele jednoznačně vyplývá, že jeho cílem není získání konkrétních informací jako takových, nýbrž využití institutu práva na informace jako prostředku k vedení osobního sporu s představiteli obce. Toto jednání podle názoru nadřízeného orgánu naplňuje znaky zjevného zneužití práva dle § 11a odst. 1 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „InfZ“).

Jak bylo doloženo povinným subjektem, žadatel se v rámci veřejného vystoupení na zasedání zastupitelstva obce dne 4. 2. 2025 sám otevřeně vyjádřil v tom smyslu, že jeho postup vůči obci spočívá (a nadále bude spočívat) v systematickém podávání velkého množství žádostí o informace, přičemž uvedl, že k tomu má „neomezené možnosti“. Zároveň deklaroval, že jeho kritika směřuje k odbornosti a způsobu vedení obce, a že právě podávání informačních žádostí má být nástrojem jeho „boje“ s vedením obce.

Nadřízený orgán konstatuje, že právo na informace je základním nástrojem veřejné kontroly a jeho výkon je zaručen ústavním pořádkem. Toto právo však nelze v demokratickém právním státě využívat k úmyslnému paralyzování činnosti orgánů veřejné správy či jako prostředek nátlaku. Pokud žadatel opakovaně a vědomě využívá právní instituty k tomu, aby ovlivňoval nebo blokoval výkon samosprávných pravomocí obce způsobem, který neodpovídá účelu InfZ, jedná se o zneužití práva.

Povinný subjekt podle názoru nadřízeného orgánu správně posoudil, že v daném případě nejde o standardní výkon práva na informace, ale o jeho účelové a vědomé zneužívání k prosazení jiných cílů.

Závěrem nadřízený správní orgán uvádí, že od začátku tohoto roku čelí zcela nepředvídatelnému nárůstu nápadů k přezkumu rozhodnutí povinných subjektů ve smyslu InfZ, a je si vědom překročení zákonné lhůty pro rozhodnutí. V současné době nebylo v jeho kapacitních silách rozhodnout o odvolání žadatele do 15 dnů od postoupení věci povinným subjektem.

Krajský úřad Středočeského kraje přezkoumal napadené rozhodnutí a na základě výše uvedeného shledal odvolání proti rozhodnutí povinného subjektu nedůvodné.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí se dle ustanovení § 16 odst. 5 InfZ nelze odvolat.

Mgr. Bc. Karolína Drbohlavová
za odbor pověřená oprávněná úřední osoba

Obdrží:

[REDACTED]

Obecní úřad Popovičky, se sídlem v Chomutovicích, K Rybníku 12, 251 01 Chomutovice, ID
DS: 9vfakxa